

# Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSBODROG-VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., negyedévre 3 kor.  
Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona.  
Egyes szám ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MAYER NÁNDOR.  
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.  
Közlemények és előfizetések ide küldendők.

Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

## A közélet elaljasodása.

**Mottó:** Aki a hatalmat szereti, akinek van kért, vagy várni valója akár a haza, akár a rokonai, akár a fiai számára, az csak a kormánypárthoz tartozhatik. . . . .

(Az ujvidéki munkapárt választási szövege.)

A sorsnak egy-egy fordulósorok a megváltozott viszonyok között láthatja az ember, mily körülmények között élt eddig és ismerheti meg társait, kiknek jellemét, egész belső mivoltát leplezetlenül tárja fel ilyenkor a hirtelen fellibbenő fátyol.

Ilyen fordulatot képez közéletünkben a nem rég lefolyt választás, mely elszomorító tényekre engedett bepillantást. A tapasztalatok minden igaz honfi szívéből a legmélyebb elkeseredést váltják ki. Nem csodálkozunk már többé, hogy a külföld előtt oly kicsi a jó hírünk. Kell-e álmélnodnunk azon, ha a művelt Nyugat lekicsinyel, lebecsül bennünket, ha már magunk vagyunk az előidézői ez ázsiai állapotoknak? Szabad-e kifejezést adnunk elképedésünknek a szemünk láttára végbemenő aljas dolgok felett, ha az előttünk történik és nincs hatalmunk, nincs eszközünk annak megakadályozására?

Közéletünk eposványosodik, elaljasul. Két körülmény fényes bizonyítéka ennek, u. m.: a sajtó és az egyes emberek közéleti szereplése.

Hirlapirodalmunkról kevés a mondani valónk. Mióta az ujságírás jól jövedelmező pályává lett, napirenden van hirlapjaink elveinek feladása, pártállásának változtatása. Ma a 48 igazságát hirdető lapok a 67-es uralom felébredésével az eddigi lemenyörgött közösség magasztalóivá lesznek és fenntartását ép oly éles stílusban hirdetik, mint nem régebben az ellenkezőjét.

Nem láttuk-e, hogy ujságjaink tényleg legnagyobb részt a mindenkori kormányok lesz uszályhordói? Amit helybéli lapjainkról tapasztalhattunk, az áll a legelőkelőbb napi lapjainkra is.

S mit várhatunk a közéletben szereplő egyénektől, ha az irányadó lapok ily ingadozók? Szeretnők az ellenkezőjét, de tapasztalataink azt igazolják, hogy a szereplő egyének még sokkal ingadozóbbak.

Hol van a politikában a tiszta multu férfiak kora? Hol a lelkesedés a nemes célok iránt, mely egykor ingyen oly sok jót és szépet tudott teremteni? Ma fizetett állás a képviselőség, mely a közbenjárások, kieszközlések, protezsálások révén busás mellékjövedelmet is hajtó pályává emelkedett, illetve alacsonyodott. Hol vannak a régi, jó erkölcsök, mikor az emberek belátva, hogy reájuk többé szükség nincs, a politikai szereplésről lemondottak? Kiveszűfélben van az igazi jellemek kora, akik belátva, hogy csak kerékkötők lennének a haladás útjában, félreállottak, hogy a saját maguk meg nem értette, de a kor szellemének megfelelő újítások alkotása, kivívása miattuk csorbát ne szenvedjen? Nincsenek sehol, kivesztek, kipusztultak!

A jellemes, az egyenes, az igaz emberek kora alkonyulóban van. Helyettük az ingadozó, mindenképp érvényesülni óhajtó, feltűnni vágyó emberek lépnek előtérbe, kik főképen a saját hasznukért dolgoznak első sorban. Legtöbbje a mindenkori kormányok kész támogatója, szolgálai mindenese. Némelyek, ha itt nem érvényesülhetnek, áttérnek az ellenkező végletbe. Hányan, de hányan hemzsegnek közéletünkben olyan alakok, kik ma a Jusih-párt hitvallói, holnap Kossuth előszobájában hivatalos jelöltségért kopogtatók és legvégül munkapárti ujvidéki főispánok! Ilyen emberek intézik az ország sorsát, ezek kezébe van letéve a dolgozó és kenyerüket véres verejtekkel kereső milliók jövője.

Ilyen emberek, ilyen uralom az okai annak, hogy országunk megmaradt középkori színvonalán és országunkban balkáni állapotok uralkodnak. Kérdjük, mi módon lehetne ezen állapotokon segíteni?

Ha egyetértés, összetartás volna közöttünk, már régen megszűntek volna e közéleti visszaélések. De ver bennünket az ősi uráni átok: a testvéri viszálykodás, az egyenetlenkedés, vetélkedés, főleg az összetartás hiánya. Kellene-e túrnunk már 1526 óta, ha az akkori intéző kérők összetartanak, hogy millióinkat évszázadokon át egy idegen nép, idegen ország hatalmának, dicsőségé-

nek felvirágzására és gyarapítására használják fel? Ha 1867-ben kitarotunk követeléseink mellett, szükséges volna-e elviselnünk, hogy három legfontosabb ügyünket, a pénz-, a had- és külügyi dolgainkat velünk együtt nem érző hatalom intézze?

Nem! Nem kellene ezeket elviselnünk, ha összetartás volna közöttünk. Sajnos erre a mai korrumpált viszonyok között alig lehet kilátásunk.

Követelnünk kell tehát az általános, az egyenlő, a titkos választói jogot, mert csak ettől várhatjuk már közéletünk megtisztítását, a közéleti haramiak kiirtását és jövőnk jobb alapokra fektetését.

Amíg a mostani választói joggal bírók intézik a nép millióinak sorsát, amíg az alárendelt a felette álló parancsa szerint kénytelen érvényesíteni szavazati jogát, amíg minden dolgos polgára a honnak nem vesz részt az ország sorsát intéző munkában, addig helyzetünk javítását hiába várjuk. Amíg a jelen választási jog alapján fognak a választások eldőlni, mindig ki vagyunk téve annak, hogy hasonló, vagy még sokkal nagyobb szegény érhet bennünket. Amíg megvesztegetéssel, pénzzel és pálinkával lehet intézni nálunk milliók sorsát, addigjót egyáltalán nem várhatunk.

Kell-e ennél nagyobb szegényen? Szabad-e csodálkozunk azon, ha a művelt nyugat kulturálatlan, ázsiai néptömegnek tart bennünket? Lehet-e ezek után jogunk arra, hogy a művelt nyugati népek közé számíttassunk? Nem! . . .

Sokan féltek a májusi üstökös látogatásától. Óh! bárcsak pusztította volna el Halley üstököse e sár-fészket, nem kellene hordanunk magyar önértetünkön a választáskor esett csunya szegény foltot! Feláldoztuk volna mi magunkat is, csak e csúf választást és a vele járó undok dolgokat ne kellett volna végigélnünk!

De Halley üstököse elkerülte földünket. Lehet, hogy udvariasságból, lehet, hogy félelemből megijedve az itt történő undok eseményekből, de én azt hiszem elkerült bennünket megvesztegetés folytán; melyben szintén a munkapárt keze a bennfentes.

## Kegyuri bizottsági gyűlés, vagy egy polgármester felszólalása.

Zombor város rom. kath. kegyuri bizottsága f. hó 6-án közgyűlést tartott.

Mérő Ignác és társai indítványt adtak be, melyben helytelenítették Hauke Imre kegyuri bizottság elnökének mint a város polgármesterének azon intézkedését, hogy a rom. katolikusok nagy ünnepére — nem fontos és nem sürgős ügyben — rendkívüli közgyűlést hívott egybe. Az indítvány átirattal óhajtja felkérni a várost, hogy jövőre a polgármestere *respektálja a katolikusok vallási érületét és ne hívasson össze ünnepnapra közgyűlést.* Ezen indítványnak nem volt semmilyen agresszív, támadó célja, tisztán, városunkban már hanyatlásnak induló vallási érzelmeknek több respektálása. Figyelmeztetés akart lenni a katolikusok részéről annak, akinek mint a katolikus kegyuri bizottság elnökének első sorban kellene a katolikus érzelmeket respektálni. Kúen miniszterelnöknek tentatartóval a fején ejtett sebé ugysem gyógyult be hamarabb attól a flastromtól, mellyel Hauke sietett *uagyesütörtökön* műfelháborodási flastrommal beragasztani. De Hauke a talpnyalásban mikor nem volt az első között? Most sem akart elmaradni, — hekuba neki katolikus ünnep, a fő, hogy az émelegős sürgöny Zombor közgyűléséből *minnél előbb elmenjen!*

Az indítvány tárgyalásától félt a polgármester. A városi hajdúk és pandurok hét napig tartó szaladgálásban majd elveszítették a lábukat, hogy a gúltgesinteket becsődítsék a gyűlésre. Soha meg nem jelenő alakok jöttek elő és nehéz betegek vánszorogtak fel a lépcsőn a gyűlésre. Hja, akinek fia, veje, sógora a városházán van, annak most elmaradni nem szabad Hauke hívására. Tehát ott volt mind, akinek csak keze-lába volt és várta a szavazást!

Mérők pedig egyet gondoltak és kiadták a jelszót: ha plébános nem emeli fel tiltakozó szavát az ily eljárás ellen, ha annak nem fáj a feje, aki első sorban van arra hivatva, hát akkor minek fájjon azért másnak a feje! Egyszerűen melegegedett az indítvány felolvasásával, mely rámutat ezen helytelen és elítélendő állapotra és punktum. Mivel az állandó előkészítő bizottság, melynek a plébános is a tagja, nem tartotta szükségesnek interveniálni. Mérők sem tartották szükségesnek e dolgot tovább feszegetni. Felszólalás nem történt és a becsődített bizottsági tagok, bossusan hosszú orral távoztak, *hogy nem szavazhattak!* De legjobban idegeskedett, dühösködött Hauke, hogy nem sikerült neki, önmagának ünnepeltetésére görög tüzet gyújtani a becsődített mungókkal.

Ki is tört belőle a düh. Egy jelentéktelen ügyben folyt a vita. Felszólalt Czetti Dezső és Fejér Gyula. A vita folyamán Czetti másodsor is felszóllalt, anélkül, hogy az elnöklő Hauke a vitát bezárta volna és anélkül, hogy Czetti-t felhívta volna a zárszó-jogával akar-e élni. De meg sem kérdezte a közgyűlést óhajt-e még valaki felszólalni. Tehát a vita még nem volt bezárva. Ekkor felállt Dr. Donoszlovits és szót kért. Több sem kellett Haukénak. Ha csak Fernbach nevet emlegetnek előtte, extázisba jön; hát még ha egy Fernbachista felszólalni készül: már akkor ábrázatából kikelve toporzékol dühében. Így most is. Szokásához képest azonnal készen volt egy nem igaz mondással. „A vitát bezártam, nem engedem meg a szót!“ Élénk ellentmondás keletkezett erre. Petényi felkiált: Halljuk! Hauke rákvörös lesz. Elveszti teljesen önuralmát, bizva többségében, megismétli előbbi állítását. Thum Adolf közbekiált a nagy zajban: „Nem igaz, hogy bezárta a vitát!“ Többen hasonlóan felelnek ezen kijelentésére. Hauke toporzékol dühében, Donoszlovits követeli szólási jogát, attól el nem áll. Hauke erre dühében rendreutasítja Petényit, hogy ne zadjongjon, ne lármázzon, mert ez nem színház. Erre még jobban kitör a zaj. Végre Hauke látja igaz — nem — mondásában tehetetlenségét hogy még saját hívei sem fedezik ebben — a közgyűlést megkérdézi, hogy megadja-e a szót Donoszlovitsnak? mert ő — és ezt nagy nyomatékkal mondta — nem engedi meg! A közgyűlés egyhangulag megengedi. Erre

Donoszlovits kifejti, hogy a szólási jogával ő sohasem élt vissza, de amint nem fogad el kegyeket a polgármestertől, úgy nem is hajlandó szólási jogától senki által megfosztatni magát.

Végre még Petényi József leckéztette meg Haukét, kijelentvén, hogy ő nem zadjongott, nem lármázott, ő csak egyszer közbe kiáltott, hogy halljuk, ehhez joga volt, mert a zaj oly nagy volt, hogy a beszédet nem lehetett hallani és a polgármester indokolatlanul előidézte zajt és lármát pedig nem tudta lecsendesíteni. Ezért őt rendre utasítani nem lehet, ezt vizsgálatsíjta.

Miután előzőleg a kegyuri bizottság Krusec Jánost megválasztotta gondnokellenőrnek, fontosabb tárgyak egyszerű tudomásvétellel elintézve lettek, bizottság többsége nem óhajtott Hauke visszataszító önkénykedéseinek tovább is tanuja lenni, — őt faképnél hagyva, tüntetve, csoportosan egyszerre elhagyta a gyűléstermet.

## Felhívás.

Ellenfeleink híresztelik, hogy a zombori „Függetlenségi Kör“ feloszlik s vele együtt megszűnik a zombori függetlenségi és 48-as párt. Elleneink ezen légből kapott híreire vonatkozólag közzétehetjük, hogy körünk egyáltalában fel nem oszlik, hanem tagjai együttmaradva várják be a jövő fejleményeit. A közel 500 tagot számláló kör tagjai megtisztulva az ingadozóktól és csakis a hatalom uszályhordozóinak mindig kész szolgálótól, egyetértve fognak továbbra is kitartani eszméik mellett, melyektől őket semminemű ígéretek és fenyegetések eltántorítani nem lesznek képesek.

Lapunk, a „Bácsmezei Függetlenség“, a zombori munkapárt nem kis fájdalomra, tovább is hirdetni fogja az eddig is hirdetett eszméket. Minden tekintetben érvényesíteni fogja bírálói jogát, szem előtt tartva mindig a polgárság érdekeit. Fel fog karolni minden törekvést, minden mozgalmat, amely hazánk függetlenségének és önállóságának kivívására irányul. Szolgálni fogja főképp a város anyagi és szellemi érdekeit.

Ha valamikor, úgy most van legégetőbb szükség a sajtó éberségére, a sajtó munkálkodására.

Hogy célunkat sikeresen oldhasuk meg, ahhoz a közönség támogatására és elvbarátaink pártfogására van szükségünk.

Azért hozzatok fordulunk, *függetlenségi eszmék bátor katonái!* A ti anyagi támogatástokra számítunk s reméljük, lapunk terjesztését erkölcsi kötelességteknek fogjátok elismerni.

Fizessetek elő lapunkra minél nagyobb számban!

Kérjük lapunk előfizetőit is, hogy ha esetleg hátralékban volnának az előfizetés árával, a megújításról minél előbb gondoskodni sziveskedjenek.

Tisztelettel

a „Bácsmezei Függetlenség“  
szerkesztőse és kiadóhivatala.

## HIREK.

### Tekeverseny a függetlenségi körben.

Ma délután tartják meg a tekeversenyt, melyre vendégeket is szívesen látnak.

**Kinevezés és áthelyezés.** A pénzügyminiszter Wolf József dr. m. kir. adótisztet a zombori pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségű p. ü. fogalmazóvá, Singer Félix dr.

balassagyarmati p. ü. fogalmazógyakornokot a helybeli pénzügyigazgatóságához végleges minőségben p. ü. fogalmazógyakornokká. — dr. Müller Gyula jogügyi fogalmazót a zombori pénzügyigazgatóságához pénzügyi titkárrá végleges minőségben kinevezte, továbbá Herrmann Antal dr. p. ü. segédtitkárt saját kérésére Zomborból Nyiregyházára helyezte át.

**A zombori gör. kel. szerb tanítóképzőben** 1910. évi július 2-án a képesítői vizsgát letévén, tanítói oklevelet nyertek: Gavrilovits Vojiszláv, Glavaski Cedomir, Jélkits Dusan, Katyanszki Izidor, Kolárov Márk, Morotvanszki Milorád, Ruzsicsits Sebő általános jó, Lázits János, Popov Manó, Tomovits Mirkó és Gyendits János általános elégséges osztályzattal. Képesítői vizsgát tett összesen 19 tanuló. Ezek közül 11 növendék kapott tanítói oklevelet, 2 külföldön vizsgát tett, 6 pedig decemberi határidőben teendő javító vizsgálatra utasított. — A tanítónőképzőben: Devecerszki Mária, Prodánovits Náda és Miloszav Bránka általános jeles; Bélyin Mária, Blázsits Danica, Grujits Olga, Dobanovacska Mária, Radák Danica, Sziméndits Miléva, Czvéits Dusánka általános jó, Aradszki Julia, Dédics Katica pedig általános elégséges osztályzattal nyertek tanítónői oklevelet.

**Ellenőr választása.** A kegyuri bizottság f. hó 7-én tartotta ülését, amelyen a r. kath. egyházközség ellenőrévé Krusetz Jánost választotta meg.

**A tüdővészben elhaltak száma,** a belügyminiszter jelentése szerint a magyar birodalomban 1909. évi december havában 5526. Ebből Bács Bodrog-vármegyére 155, Zomborra 12, Szabadkára 33, Ujvidékre 14 és Bajára 9 haláleset esik.

**Lakást keresnek.** A zombori munkásszervezetek ez év november hó 1-re egyesületi helyiségnek megfelelő lakást keresnek. — Ajánlatokat Lauer Károly cipészmeister, Zrinyi utca, utján kérjük közölni.

**A zombori összmunkásság** ma rendezi Domszky Antal Rákóczi-úti vendéglőjében a nyári mulatságát, melyre vendégeket is szívesen látnak. — Szinre kerülnek. „A kérő“ és „A féltékenység“ c. bohózatok.

**Épül a pécs-bátaszéki vasut,** mely Baja forgalmát és kereskedelmét a jövőben óriási módon felfogja lendíteni. Már őszre készen lesz a vonal és még ugyanakor át is fogják adni a forgalomnak. Az alföld e vonalon keresztül fogja kapni leggyengesebb összeköttetését az anektált tartományokkal, a tengerpartal és Steyerországal.

**A szőlő pusztulása.** A gyakori esőzések igen ártanak a szőlőnek és előreláthatólag gyenge lesz az idei termés. A pernospora szintén sok kárt okoz úgy, hogy alig lehet ellene védekezni. Csupán a magasra futtatott és az alul nyezett tőkék ígérnek még valami kilátást a szüretre.

**Idomított tengeri oroszlánok Zomborban.** Világvárosi szenzációs attrakció érkezett Zomborba európai körutjában. Bersac-Ashcroft angol hajóskapitány idomított tengeri oroszlánjai és tengeri kutyái, mint zenebohócok, zsonglőrök, footballjátékosok és erőművészek fellépnek szombaton, vasárnap és hétfőn este 9 órakor a Vadászúrt szálloda nagy kerthelyiségében. Az oroszlánfókák teljes zenekari produkciókat végeznek. Az idomításnak ez a csodája, ez a szenzációs világvárosi attrakció, amely lázba hozta a legnagyobb városok közönségét, aug. hó 1-re a londoni Hippodromba van szerződve. Az előadásokon Bersac-Ashcroft kapitány külön társulata is fellép. Madame Sans-Gene, illusionista, Gaston Flamaie, matrózdalnok, Morelli, modern Mefisztó. Helyárak: 1 és 2 korona. Vasárnap délután 4 órakor teljes műsorral külön családi és ifjúsági előadás lesz. Felnőttek 1 kor., gyermekek 60 fill. helyárakat fizetnek.

**Megérdemelt lecke.** Ezen cím alatt az egyik Szabadkán megjelenő napilapban a következőket olvastuk: „A „Bácska” című politikai közlöny, mely arról nevezetes, hogy a mindenkori kormány legbizantinusabb uszályhordozója, haragszik. Megharagudott a „Bácsmegyei Függetlenség”-re, mert ráolvasta a fejére azt, hogy vezércikkirója 1909-ben ugyanabban a cikkében zengett díszhimnuszokat gróf Apponyinak, mint 1910-ben gróf Zichynek... Nem győzünk eléggé csodálkozni a „Bácska” tulajdonosának föltűnő és őszintén ki kell jelentenünk, hogy bizonyos elégtétel érzete tölt el bennünket. Mert nem is olyan régen történt, hogy a „Bácska” oly durva, eléggé el sem ítéhető hangon írt pártunkról és annak jelöltjéről, hogy ezért kénytelenek voltunk e harcmódor ellen tiltakozni és a „Bácskát” a megérdemelt megrovásban részesíteni. Talán emlékszik még laptársunk arra a cikkre, amelyben azt írja, hogy „a néppárti jelölt a plébániák udvarán zengi el népboldogító eszméit, melyekhez a kórust a plébáni háziállatai szolgáltatják.” Hát ilyenek után a „Bácskának”, mely egy loyális párt jelöltjéről ily hangon emlékezik meg, mely egy oly pártot sért meg, aki nélkül a munkapárt jelöltje sohasem győzhetett volna Apatinban, nem szabad érzékenykednie akkor, amidőn egy vérig elkeseredett párt lapja véletlenül az őnéhez hasonló trónusban ír. Mert e lapnál a hang érthető, hisz a reménytelen elkeseredés szól belőle. A „Bácska” elkövetett durvaságát pedig egyedül a bizantinismus sugalmazta. Ami a vezércikkkecskéik ismételtetését illeti, hát erre az a megjegyzésünk, hogy nem foghatjuk fel, miként dicsérhet egy oly lap, mint a „Bácska” egy Apponyit, egy Zichyt, a katolikus egyház díszzeit, amely lap eddig ahol csak tehette, ütött a katolikus egyházon. Legutóbbi vezércikkében tisztelt laptársunk „pfuj” címet használ. Ezt az osztrák parlamentből átvett szócskát mi is bátorkodunk használni és engedje meg igen tisztelt laptársunk (a „Bácska”), hogy e szócskát a fennebb említett cikkeiért önkéző is adressáljuk.

**113 éves asszony** halt meg a napokban Ujvidéken. Stoppel Mátyásné, ki már vagy negyven év óta élt a város szegényházában, mindvégig kitűnő egészséggel örvendett. A hirtelen halál fosztotta őt meg további életétől. Bácska, ugy látszik, gazdag a hosszúéletű emberekben, mert, mint annak idején megírtuk, egy 103 éves ember halt meg a zombori szállásokon.

**Öngyilkos negyvennyolcas honvéd.** Kohn Mor, az egyszerű, szerény bajai szabómester, aki a szabadságharcot mint vörössipkás küzdötte át, öngyilkossá lett. Vitézése folytán rövid idő alatt őrmester lett s a harcok befejezése után Baján telepedett le és szabósággal tengette életét. Most legkisebb unokájának menyegzőjére készültek, mely vasárnap lett volna megtartva. A nász azonban elmarad, mert a száz év felé közelgő aggastyán a Dunába ölte magát. Hogy mi vitte rá az öngyilkosságra, azt senki sem tudja.

## Szavazók kimutatása.

X.

### Cservenka.

Összes szavazók száma 747.

Ebből leszavazott Fernbach Péterre	141
„ Konyovics Dávidra <sup>1)</sup>	422
„ Ehrlich Józsefre	—
Visszautasított Konyovics-szavazat <sup>2)</sup>	—
„ Fernbach-szavazat	30
Nem szavazott	154

Összesen 747

### Fernbach Péterre szavaztak:

Kandler József kádár  
Schmadl Mátyás kalauz  
Jedeli Miklós postatiszt  
Kocsis Lajos váltókezelő Nmilitics  
5 Farsang György máv. felvigyázó  
Diszil Ignátz vasutas  
Balhásy János fűtő  
Szalma János kalauz  
Fokl Jakab vasutas

- 10 Mary Imre vasutas  
Hucsek György vasutas  
Gyenge János kocsirendező  
Dávid János vasutas Bród  
Wolf Simon szatócs
- 15 Varmuzsa Benedek házt.  
Berta István gépész  
Massing József fm. Palánka  
Heck Ferenc vasutas  
Szalma Simon kalauz
- 20 Fodor Fábrián kereskedő  
Knézy Balász fb.  
Wallner Vilmos kereskedő  
Bikár Kuzman házt.  
Csekmanek Antal köteles
- 25 Baits Vitomir kereskedő  
Inhoff József titkár  
Brauner Adólf nyug. tanító  
Sesevits Svetozár papucsos  
Czinkler Gyula tanító
- 30 Montág Antal kovács  
Kocsis Ferenc fb. Nmilitics  
Ráczits Lázár házt.  
Tiil Mátyás fm.  
Pavlovits Márk lelkész
- 35 Sztratimirovits István lelkész  
Legetics Miklós tanár  
Bikár Jakab szatócs  
Firány Simon fm.  
Firány József Antal fia fb.
- 40 Sztzilich Jakab fm.  
Sztzilich András fm.  
Sztzilich Lukács fm.  
Sztzilich József fm.  
Krizsán Mihály bérlő Csonoplya
- 45 Armbrusztér József  
Legifj. Bosnyák József szatócs  
Harmuth József szatócs  
Palanacski Lyubomir fm.  
Sztzilich Márton fm.
- 50 Resch József mézesbábos  
Fritsche Gyula bizt. ügynök  
Sztzilich István kovács  
Gálfy István vasutas Szeged  
Vidákovits Remia szücs
- 55 Masirevits Tósa fm.  
Miczits Tósa fb.  
Bikár Ignác Milos fia fm.  
Báilits István házt.  
Belyanky Döme Gyokin fm.
- 60 Péits Dávid fm.  
Sztjokov Novák Trifunov fm.  
Bunyi János lakatos Budapest  
Sztzilich Pál fm.  
Kolarits Sebő fm.
- 65 Plávsits Ignátz fm.  
Gyurkovits Boldizsár fb.  
Magyarits István házt.  
Darázs Kálmán máv. raktárnok  
Kalmár István hentes
- 70 Pestalits József házt.  
Blazsevátz István köteles  
Firány Antal fb.  
Firány Pál fb.  
Jobbágyi Márton fm.
- 75 Vukadinovits Sztjánkó fm.  
Nemessányi Sándor távirafelügyelő  
Lukits István fm.  
Pavkov Péter fm.  
Sztjokov Ignat fm.
- 80 Firány Lázár fm.  
Milla Antal házt.  
Buják János kovács  
Pávkov Lázár Péter fia fm.  
Békefi Jenő ügynök
- 85 Firány Sándor fm.  
Lukits Alajos fm.  
Pastrovits Ágoston fb.  
Hanczmann Ignác korcsmáros  
Firány Gergely fm.
- 90 Zsulyevits István házt.  
Hanga György házt.  
Lukits Antal fm.  
Sárközy Károly házt.  
Rexa Antal házt.
- 95 Raits György házt.  
Firány Péter fm.  
Schäffer János fb. Kerény  
Haubert János fm. Bácsszentiván  
Lukits Antal Ferenc fia
- 100 Lukits István lilia fia  
Lukits József Károly fia fm.  
Petrovics Nikola Uros fia fm.

- Veigandt Antal bérlő  
Dragodán Pál timár
- 105 Dzsida Márton házt.  
Refle Mihály házt.  
Schäffer János fb. Kerény  
Sklenovszky József házt.  
Zemlyák Ferenc házt. (736)
- 110 Zemlyák Ferenc fb. (737)  
Masirevits István fm.  
Vujevich Jeromos házt.  
Pauditz Károly házt.  
Schill Simon házt.
- 115 Vass József cipész  
Dzsida Antal házt. (110)  
Erdélyi János bognár  
Engländer Ferenc papucsos  
Gyuracsek Jakab házt.
- 120 Hermann Károly házt.  
Dorotics György házt.  
Szenovszky György házt.  
Vidákovits József kovács  
Tancer Jakab cipész
- 125 Cselyuszka Ádám fb.  
Veigand József fm.  
Mandits Tivadar bocskoros  
Kubatov Márkó szabó  
Vukotits Antal fm.
- 130 Tyeplitzki István postatiszt  
Firány Mihály szabó  
Fuderer György pék  
Samu Albert borbély  
Jámbor János bérkocsis Ujvidék
- 135 Borgyoski Boldizsár tan. képezd. ig.  
Jélits Milán szatócs  
Keller Mátyás cipész  
Darázs Márk korcsmáros  
Juhász Mihály asztalos
- 140 Guth Ottó titkár  
Vlajkov Mirko házt. Regőce.

<sup>1)</sup> A Konyovitspárti szavazók között egy egyén nevét tévedésből kétszer közöltük, így került lapunk múlt számába 423 szavazat.

<sup>2)</sup> A visszautasított 13 egyént itt tekintetbe nem vehetjük, mivel szavazati joguk nem lévén a 747 cserenkai választó közé be nem számíthatók.

(Folytatása következik.)

## A szabadkai Cs. Széchenyi kath. fiúnevelő intézetet

a gondos szülők figyelmébe ajánljuk. Lelkiismeretes felügyelet mellett a fősulyt a tanulmányi eredményre fektetik, azért az intézet tanárai a növendékekkel a napi leckéket korrepetálják s szükség szerint *külön díjazás nélkül* instrukciót is adnak. — Havi ellátás, tanítással együtt 80 korona. — Prospektust küld: Szabadka, VI., István-utca 79. *Koncsok Kálmán* főgimn. tanár, az intézet vezetője. 54-5-4

## HIRDETÉSEK.

### A Magyar Védő Egyesület hirdetése.

1. szám.

## Szabó Nándor Péter

Magyar Védő Egyesületi tagnál, a következő magyar gyártmányu iparcikkek kaphatók:

Nap- és esernyők, Stomatin,  
Fog-, fej és ruha kefék,  
Sétabotok,  
Illatszerek,  
Himző selyem és fonál,  
Chiffongallér és kezelő,  
Celluládgallér és kezelő,  
Gumilabdák,  
Gumibabák,  
Játékbabák,  
Szerb vászon,  
Viaszbőr és parquet,  
Női-, férfi és gyermekharisnyák,  
Szövött ing és nadrág,

Gallérvédők,  
Viasz koszorúk és virágok,  
Piaci táskák,  
Női kézi táskák,  
Pénz, visit, dohány, szivar és oldal tárca,  
Nyakkendők,  
Sportsapkák,  
Bokavédők,  
Kézimunkák és hozzávaló anyagok,  
Berlini kendők,  
Gyermekfejkező és kabát,  
Nyomó kapocs,  
Kézimunka virágkosár,  
Gép- és lyukselyem,  
Varrócérna,  
Pregacs, katrinca és tarsoly,  
Glacé és szarvasbőrkeztük,  
Gumi-, női övek,  
Szőnyegszegő szallag,  
Selyem sujtás, borítás és bortni,  
Selyem cipőszallag,  
Rövid férfi mellény,  
Cipőcrem,  
Rövid férfi alsó nadrág,  
Férfi zephir turistaingek,  
Nadrágtartók,  
Katonai gallérok,

**Mátrai Zsigmond,**  
igazgató.

## Jó házból egy fiú tanoncnak

felvétetik:

**Metz József**

fűszer-, csemege- és festékkereskedésében

ZOMBOR,

V. Szeleucse, Fehérgalamb-utca. 63-3-1

## Szolgai állás!

A „Zombori Függetlenségi Kör“-ben a **szolgai állás** üresedésbe jött. A pályázótól megkívánatik, hogy magyarul írni és olvasni tudjon és a magyar nyelven kívül legalább a bunyevác nyelvet is bírja, nős és feddhetlen előéletű legyen. Jelentkezhetni a zombori függetlenségi körben a kör gazdájánál, a kinél a feltételek megtudhatók. 3-3

### Eladó szállás!

Szabad kézből eladom  
\* **szállásomat,** \*  
amely a **bezdáni országút** mellett, Zombor várostól 4 kilométernyire fekszik.

Kovacsits Radivoj

Zombor. (Bácska.)

## Egy szakképzett benzinmotor-kezelő

aki egyúttal mint

gépjavító

működik,

1910. évi szeptember 1-ére keresetetik.

Előnyben részesülnek, akik **szalagfűrész-forrasztáshoz és élesítéshez,** valamint **electromotorok** jókarban való tartásához is értenek.

Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével az 61-3-2

**Első zombori favágó vállalat**

és tűzifakereskedéshez

**Zomborba** címzendők.

## APOLLO

asbestpadlókészítő vállalat

**STERN és EISLER**  
SZABADKA.

Telefon 358.

Telefon 372.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy asbestpadlókészítő vállalatunkat üzembe helyeztük. Elvállalunk padlók elkészítését, falburkolatokat, burkolásokat minden színben, csinos, izléses kivitelben, jutányos árak mellett.

Arajánlat ingyen.  
Két évi jókarbantartást garanzálunk.

Zombori képviselőt:

**Goldfahn Béla**

festő, Rókus-utca 51.

38-20-11

## Schember C. és Fiai

cs. és kir. udvari hidmérleg- és gépgyár

Budapest, VI. ker., Váci-körút 59.

Ajánlja legjobb minőségű  
egyensúly-, tizedes-, tolószámb. rendszerű  
és mindenféle

**gazdasági mérlegeit.**

Kimerítő árjegyzékkel  
készséggel szolgál.



60-5-3

## Gróf Esterházy Ferenc uradalmi pezsgőgyára, Tata.

Forgalomba hozza az 1906-iki

Lakodalmos ✠ Áldomás ✠ Billikom

(Demi Sec)

(Sec)

(Extra Dry)

jegyű **PEZSGŐIT,** melyeket

kizárólag az uradalom

somlói, neszemlyi, devecséri, baji, tatai és bánhidai szőlőiben  
champagne-szerűen szüretelt boraiból teljesen francia  
módon készített és **kiválóan jók.**

Zomborban kapható: **Mayer István** és **Dörfler Antal**  
fűszerkereskedésében.

Vezérképviselő: **KOLB LAJOS,** Budapest, Barcsay-utca 6.

Telefonszám: 104-73.

46-50-18